

UNIWERSYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Cywilizacja XIX wieku Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Gospodarka i ekonomia w dziejach		Cykl dydaktyczny 2023/24	
Specjalność -		Kod zajęć 18GEDS.18K.01452.23	
Jednostka organizacyjna Wydział Historii		Języki wykładowe polski	
Poziom studiów studia pierwszego stopnia		Obligatoryjność Obowiązkowy	
Forma studiów studia stacjonarne		Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe	
Profil studiów profil ogólnoakademicki			
Koordynator zajęć	Tadeusz Janicki		
Prowadzący zajęcia	Tadeusz Janicki		
Okres Semestr 4	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia - Wykład: 30, Zaliczenie z oceną - Ćwiczenia: 15, Zaliczenie z oceną		Liczba punktów ECTS 3

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	zapoznanie studentów z wiedzą dotyczącą zmian, jakie dokonały się w kulturze materialnej i życiu społecznym pod wpływem rewolucji przemysłowej, procesów demograficznych, rewolucji naukowo-technicznej i zmian kulturowych w XIX wieku
C2	zapoznanie studentów z powstawaniem nowych form wytwórczości, handlu i transportu, kultury masowej oraz ich wpływem na przemiany społeczne i kulturowe
C3	przekazywanie wiedzy dotyczącej relacji pomiędzy gospodarką, kulturą a cywilizacją w różnych częściach świata, ze szczególnym uwzględnieniem obszarów na których funkcjonował zachodni (kapitalistyczny) system wzrostu gospodarczego
C4	zapoznanie studentów z podstawowymi pojęciami i terminami z zakresu historii gospodarczej i historii cywilizacji oraz uświadomienie znaczenia interdyscyplinarnej analizy procesów historycznych i ich powiązań ze zjawiskami współczesnymi
C5	wdrożenie studentów do samodzielności w formułowaniu wniosków i kultury dyskusji naukowej

Wymagania wstępne

Brak wymagań wstępnych.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	zna terminologię z zakresu historii społeczno-gospodarczej (w tym także pojęcia kultury i cywilizacji) i wie, jak ją prawidłowo stosować	GED_K1_W02, GED_K1_W03	Kolokwium pisemne, Prezentacja multimedialna
W2	zna genezę i przebieg zmian cywilizacyjnych oraz zależności między procesami gospodarczymi a innymi przejawami życia społecznego w XIX wieku	GED_K1_W01, GED_K1_W02, GED_K1_W03, GED_K1_W04, GED_K1_W10	Kolokwium pisemne, Prezentacja multimedialna
W3	zna procesy demograficzne w epoce industrialnej i rozumie ich wpływ na zmiany struktury ludności, procesy produkcji, urbanizację i zmianę stosunków społecznych	GED_K1_W01, GED_K1_W02, GED_K1_W03, GED_K1_W04, GED_K1_W10	Kolokwium pisemne, Prezentacja multimedialna
Umiejętności - Student/ka:			
U1	potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę, gromadzić i analizować informacje oraz formułować wnioski na ich podstawie w odniesieniu do życia społeczno-gospodarczego doby industrialnej	GED_K1_U01, GED_K1_U02, GED_K1_U04, GED_K1_U05, GED_K1_U07	Kolokwium pisemne, Prezentacja multimedialna
U2	potrafi posługiwać się terminami właściwymi dla historii gospodarczej i historii myśli ekonomicznej w odniesieniu do doby industrialnej, brać udział w dyskusji oraz formułować z ich wykorzystaniem wypowiedzi ustne i pisemne	GED_K1_U07, GED_K1_U08, GED_K1_U09, GED_K1_U10	Kolokwium pisemne, Prezentacja multimedialna
Kompetencji społecznych - Student/ka:			

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
K1	dostrzega potrzebę ochrony dziedzictwa gospodarczego i zabytków techniki	GED_K1_K01, GED_K1_K03, GED_K1_K05	Kolokwium pisemne, Prezentacja multimedialna
K2	jest gotów/gotowa do prezentowania własnych poglądów w sposób krytyczny z poszanowaniem zdania innych	GED_K1_K04	Kolokwium pisemne, Prezentacja multimedialna

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Pojęcie i teorie cywilizacji. Rewolucja przemysłowa i naukowo-techniczna jako podstawa cywilizacji industrialnej.	W1, W2, U1, K1, K2	Wykład
2.	Procesy demograficzne, ich uwarunkowania i rezultaty w XIX wieku.	W1, W2, W3, U1, U2, K1, K2	Wykład
3.	Industrializacja, urbanizacja i rozwój miast w XIX wieku.	W1, W2, W3, U1, U2, K1, K2	Wykład
4.	Rewolucja transportowa i jej skutki gospodarcze i społeczne w XIX wieku.	W1, W2, U1, U2, K1, K2	Wykład
5.	Oświata i nauka w XIX wieku.	W1, W2, U1, U2, K1, K2	Wykład
6.	Medycyna i higiena w XIX wieku.	W1, W2, W3, U1, U2, K1, K2	Wykład
7.	Zmiany instytucjonalne w XIX wieku.	W1, W2, W3, U1, U2, K1, K2	Wykład
8.	Zmiany cywilizacyjne a zmiany społeczne w XIX wieku.	W1, W2, W3, U1, U2, K1, K2	Wykład
9.	Standardy życia codziennego w XIX wieku.	W1, W2, W3, U1, U2, K1, K2	Wykład
10.	Powstanie kultury masowej i jej wpływ na procesy cywilizacyjne i społeczne.	W1, W2, W3, U1, U2, K1, K2	Wykład
11.	Europocentryzm i kolonializm oraz ich wpływ na zmiany cywilizacyjne na świecie.	W1, W2, W3, U1, U2, K1, K2	Wykład
12.	Obyczajowość mieszkańców ziem polskich w XIX wieku (małżeństwa, rozwody, wychowanie dzieci, śmierć itp.).	W1, W2, W3, U1, U2, K1, K2	Ćwiczenia
13.	Przejawy kultury masowej na ziemiach polskich – prasa, kino, fotografia.	W1, W2, W3, U1, U2, K1, K2	Ćwiczenia
14.	Wkład Polaków w rozwój cywilizacji w „długim” XIX stuleciu. Polscy pionierzy nauki i techniki na obczyźnie.	W1, W2, U1, U2, K1, K2	Ćwiczenia
15.	Rozwój sieci kolejowej na ziemiach polskich w XIX wieku i jej wpływ na zmiany cywilizacyjne.	W1, W2, U1, U2, K1, K2	Ćwiczenia
16.	Moda i strój różnych grup społecznych w czasach zaborów.	W1, W2, W3, U1, U2, K1, K2	Ćwiczenia

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
17.	Emancypacja kobiet na ziemiach polskich na przełomie XIX i XX wieku.	W1, W2, W3, U1, U2, K1, K2	Ćwiczenia
18.	Kuchnia i stół polski w XIX wieku.	W1, W2, U1, U2, K1, K2	Ćwiczenia

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Wykład	Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień, Wykład problemowy
Ćwiczenia	Dyskusja, Praca z tekstem, Metoda ćwiczeniowa, Demonstracje dźwiękowe i/lub video

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Wykład	Zaliczenie kolokwium pisemnego. Skala ocen z zastosowanym rozkładem procentowym: bardzo dobry (bdb; 5,0): osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się w minimum 90% dobry plus (+db; 4,5): osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się w minimum 80% dobry (db; 4,0): osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się w minimum 70% dostateczny plus (+dst; 3,5): osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się w minimum 60% dostateczny (dst; 3,0): osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się w minimum 50% niedostateczny (ndst; 2,0): brak osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się.
Ćwiczenia	Aktywność na zajęciach oraz przygotowanie prezentacji multimedialnej. Skala ocen z zastosowanym rozkładem procentowym: bardzo dobry (bdb; 5,0): osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się w minimum 90% dobry plus (+db; 4,5): osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się w minimum 80% dobry (db; 4,0): osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się w minimum 70% dostateczny plus (+dst; 3,5): osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się w minimum 60% dostateczny (dst; 3,0): osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się w minimum 50% niedostateczny (ndst; 2,0): brak osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się

Literatura

Obowiązkowa

1. Chwalba A., Historia powszechna XIX w., Warszawa 2009.
2. Kaliński J., Historia gospodarcza XIX i XX w., Warszawa 2008.
3. Kobieta i małżeństwo. Społeczno-kulturowe aspekty seksualności: wiek XIX i XX. Zbiór studiów, red. A. Żarnowska, A. Szwarc, Warszawa 2004.

Dodatkowa

1. Osterhammel J., Historia XIX wieku: przeobrażenie świata, tłum. I. Drozdowska-Broering et al., Poznań 2013.
2. Ashenburg K., Historia brudu, tłum. A. Górka, Warszawa 2010.
3. Landes D.S., Bogactwo i nędza narodów: dlaczego jedni są tak bogaci, a inni tak ubodzy, tłum. H. Jankowska, Warszawa 2000 (lub inne wydanie).
4. Kobieta i społeczeństwo na ziemiach polskich w XIX w. Zbiór studiów, red. A. Żarnowska i A. Szwarc, Warszawa 1990.
5. Lisak A., Życie towarzyskie w XIX wieku. Salony, bale, teatry, Warszawa 2013.
6. Życie prywatne Polaków w XIX wieku, red. M. Korybut-Marciniak, M. Zbrzeźniak, Olsztyn 2013.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Wykład	30
Ćwiczenia	15
Czytanie wskazanej literatury	10
Przygotowanie prezentacji multimedialnej	10
Przygotowanie do zaliczenia	10
Przygotowanie do zajęć	15
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 90
Liczba punktów ECTS	ECTS 3

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
GED_K1_K01	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do przestrzegania norm etycznych związanych z własną pracą zawodową i życiem społecznym
GED_K1_K03	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do pielęgnowania i popularyzacji dziedzictwa historycznego, gospodarczego i kulturalnego
GED_K1_K04	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do prezentowania niezależnego stanowiska z poszanowaniem różnych innych punktów widzenia w zróżnicowanym otoczeniu społeczno-gospodarczym i zawodowym
GED_K1_K05	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do krytycznej oceny swej wiedzy, umiejętności, działań i kompetencji zawodowych oraz doceniania znaczenia wiedzy do rozwiązywania problemów poznawczych i praktycznych
GED_K1_U01	Absolwent/ka potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę, rozwijać umiejętności badawcze oraz planować i realizować proces uczenia się przez całe życie
GED_K1_U02	Absolwent/ka potrafi poszukiwać, gromadzić, analizować i wykorzystywać różnego rodzaju źródła i pochodzące z nich informacje historyczne i współczesne, stosując wybrane metody i narzędzia z zakresu badań historycznych i ekonomicznych
GED_K1_U04	Absolwent/ka potrafi analizować i interpretować zjawiska i procesy gospodarcze z zastosowaniem wiedzy z zakresu historii gospodarczej, teorii ekonomicznych i prawnych podstaw gospodarowania
GED_K1_U05	Absolwent/ka potrafi dostrzegać społeczne, kulturowe i środowiskowe uwarunkowania procesów gospodarczych
GED_K1_U07	Absolwent/ka potrafi objaśniać i poprawnie stosować podstawowe terminy i pojęcia właściwe dla nauk historycznych oraz ekonomicznych
GED_K1_U08	Absolwent/ka potrafi formułować spójne wypowiedzi i komunikować się w mowie i piśmie na tematy dotyczące zagadnień historyczno-gospodarczych i ekonomicznych, używając języka specjalistycznego
GED_K1_U09	Absolwent/ka potrafi poprawnie redagować, komentować i opatrywać przypisami przygotowywane teksty, zgodnie z kanonami z obszaru nauk humanistycznych
GED_K1_U10	Absolwent/ka potrafi brać udział w debacie i formułować własne stanowisko dotyczące zagadnień historycznych, gospodarczych, społecznych i politycznych, z wykorzystaniem literatury i terminologii specjalistycznej
GED_K1_W01	Absolwent/ka zna i rozumie w stopniu zaawansowanym wybrane zagadnienia z zakresu historii świata i ziem polskich, związane z cechami i aktywnością człowieka jako podmiotu działającego w obszarach życia gospodarczego, politycznego, społecznego i kulturowego
GED_K1_W02	Absolwent/ka zna i rozumie szczegółową terminologię z zakresu nauk historycznych oraz podstawową terminologię z obszaru nauk humanistycznych
GED_K1_W03	Absolwent/ka zna i rozumie podstawową terminologię z obszaru nauk społecznych
GED_K1_W04	Absolwent/ka zna i rozumie w stopniu zaawansowanym procesy gospodarcze w dziejach, ich skutki, wzajemne zależności oraz uwarunkowania polityczne, społeczne, kulturowe, środowiskowe i instytucjonalne w wymiarze lokalnym, europejskim i światowym
GED_K1_W10	Absolwent/ka zna i rozumie gospodarczą rolę zjawisk demograficznych oraz podstawowe metody demografii i statystyki historycznej